

Posudek oponenta

Typ studia: magisterské

Studijní obor: nonverbální divadlo

Student: Petr Biela

Název práce: Cirkusová stopa rodu Štaubertů

Vedoucí práce: Ondřej Cihlář

Oponent: Jan Hyvnar

1) Volba tématu:

V úvodu popsal Petr Biela své okouzlení cirkusem a toto osobní vyznání se táhne jako červená nit celou prací. V ní se pokusil zmapovat cesty artistů z rodu Štaubertů v tradičním cirkuse.

2) Přístup studenta k práci na textu:

Petr Biela se nejdříve zmiňuje o počátcích cirkusu v Čechách, tedy o těch potulných komediantech, kteří kroužili i po Čechách, na Moravě i ve Slezsku už od středověku a postupně se dostal až k „století cirkusů“, to znamená do 19. století, které u nás reprezentovali především cirkusy Kludských nebo Berousků. A tehdy se objevují pod šapitó i artisté z rodu Štaubertů. Biela tu uvedl velice podrobný rodokmen tohoto rodu, popsal jak žili, šetřili a kočovali nejen u nás, ale po celém světě. Místy se práce stává jen prostým výčtem postav s daty narození a úmrtí, ale brzy nato Biela přestane být historikem a píše a vypráví něco jako „román“ o Štaubertech, přičemž nás čtenáře rád seznámí i s pikantními historkami, např. když Marie těžce nesla zákaz mít dítě nebo když v den začátku války (není tu uvedeno které, asi mezi Ruskem a Ukrajinou) spadl ze stěny zarámovaný obraz a

rozbil se. Je toho zde více, ale zdá se mi, že tu pořád zápasí historik a romanopisec.

3) Schpnost orientace v odborné literatuře a zdrojích:

Pokud jde o literaturu, pak zde vychází především z knihy O. Cihlářte a H. Jordana „Orbis cirkus“ a hlavním zdrojem jsou materiály, které shromáždili Štaubertové.

4) Obsahový přínos textu:

Jak jsem už naznačil, Petr Biela shromáždil mnoho informací o Štaubertech a tradičním cirkuse, kde se dovídáme mnoho o většinou menších cirkusech, jak artisté tohoto mraveniště vzájemně spolupracovali, věděli o sobě kde kdo je a co dělá apod. V tom je i hodnota této práce, i když autor mohl vše jen naznačit.

5) Stylistická a jazyková dovednost:

Se stylem psaní, jak už bylo zmíněno, je P. Biela tak trochu na štíru a proměny historika, prozaika a člověka okouzleného cirkusem jsou tu patrné. A pak je zde i dost gramatických chyb a jako příklad uvedu disciplínu „vysení za vlasy“.

6) Naplnění záměrů práce:

Tady musím být ještě kritičtější. Dlouho čteme historiky o Štaubertech, ale až v závěru autor uvedl cirkusové disciplíny, ve kterých rod vynikl. Ale jen obecně a jejich výčet je až moc encyklopedický. A dále: kapitolu „Festivaly“ bych dal jako přílohu. A konečně se mi zda, že se v závěru trochu zamotal při rozlišování tradičního a nového cirkusu. Co je to „posouvání lidských možností těla“ u cirkusu staršího a „sdělení myšlenky“ u cirkusu nového? Mimochodem, ona častá opozice řemeslo-příběh tak úplně neplatí i pro tradiční cirkusy, kde se od 18. století uváděly historické nebo fantaskní pantomimy, např. „Sever proti Jihu“, „Středem země do Afriky“ apod. S akrobaty, žongléry a se zvířaty. Naši předkové na těchto akcích nešetřili nadšením i penězi.

Otázky:

- 1) V kterých disciplínách vynikali Dmitrij a Nancy Štaubertovi.
V textu je to popsáno jen neurčitě.
- 2) Učí stále ještě Marie Štaubertová a co?
- 3) A nakonec: opět bych rád slyšel něco o těch rozdílech mezi tradičním a novým cirkusem.

28.8.2022

Hyvnar Jan

